

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Contabilidade		Código	611G01020
Titulación	Grao en Economía			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía Financeira e Contabilidade			
Coordinación	Muiño Vazquez, Maria Flora	Correo electrónico	flora.muino@udc.es	
Profesorado	González García, Isaías	Correo electrónico	isaías.gonzalezg@udc.es	
	Muiño Vazquez, Maria Flora		flora.muino@udc.es	
	Rodríguez Gulías, María Jesús		maria.gulias@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Introducir ao alumnado nos conceptos básicos relativos ao proceso de elaboración, comunicación e interpretación da información financeira.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descrición de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo o seu desempeño profesional.
A11	CE11-Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa entona de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía

B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer o método contable e o seu output: os estados financeiros	A1 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12	B2 B7	C3
Rexistrar contablemente, presentar e interpretar calquera transacción económica básica.	A1 A2 A3 A4 A5 A9		C3 C5
Capacidade para aprender de xeito autónomo, buscando a solución a novos problemas a través da aplicación dos coñecementos adquiridos.	A7 A9	B1 B3 B5 B6 B8	C3 C6
Capacidade para traballar en equipo de maneira consultiva.	A7 A11 A13	B4 B9	C1 C7 C8
Ter un comportamento ético nos negocios.	A1 A2		C4

Contidos	
Temas	Subtemas

Primeira parte: Fundamentos básicos da contabilidade	
Tema 1: Introducción á contabilidade.	1.1. Actividade económica e necesidade de información. 1.2. Concepto de contabilidade. 1.3. Divisións da contabilidade.
Tema 2: A información financeira.	2.1. Usos e usuarios da información financeira. 2.2. Características básicas da información financeira. 2.3. Normativa para a elaboración da información financeira.
Tema 3: O balance de situación.	3.1. O patrimonio da empresa. 3.2. Principio de dualidade. 3.3. Elementos patrimoniais: activos, pasivos e neto.
Tema 4: A conta de resultados e o estado de fluxos de efectivo.	4.1. Criterio do devengo. 4.2. Resultado do período: ingresos e gastos. 4.3. Fluxo de efectivo: cobros e pagos.
Tema 5: O método contable.	5.1. Transaccións económicas e feitos contables. 5.2. A conta. 5.3. Tecnicismos das contas.
Tema 6: Rexistros contables.	6.1. Anotacións no libro diario. 6.2. Traspaso do libro diario ó libro maior. 6.3. Balance de comprobación e estados financeiros.
Tema 7: O ciclo contable	7.1. Rexistro das operacións realizadas no período. 7.2. Axustes por aplicación do devengo. 7.3. Preparación de estados financeiros. 7.3. Peche de contas temporais.
Segunda parte: Introducción ao rexistros, presentación e interpretación de estados financeiros	
Tema 8: Operacións de explotación	8.1. Compras de existencias. 8.2. Vendas de existencias. 8.3. Custe de produtos vendidos e existencias finais. 8.4. Outros ingresos y gastos de explotación.
Tema 9: Operacións de investimento e financiamento	9.1. Compras de inmovilizado. 9.2. Vendas de inmovilizado. 9.3. Achegas dos accionistas. 9.4. Préstamos e outras débedas.
Tema 10: O contido dos estados financeiros	10.1. O balance de situación. 10.2. A conta de resultados. 10.3. O estado de fluxos de efectivo. 10.4. A memoria e outra información financeira.
Tema 11: Análise da situación financeira	11.1. A situación financeira a curto prazo. 11.2. Capacidade de xerar recursos e situación financeira a longo prazo.
Tema 12: Estudo da rendibilidade	12.1. Rendibilidade económica. 12.2. Rendibilidade financeira. 12.3. O apalancamento financeiro.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Sesión maxistral	A1 A2 A3 A7 A8	17	34	51
Discusión dirixida	A4 A5 A9 A11 A13 B4 B6 B8 B9 C4 C6	7	21	28
Proba de resposta múltiple	A4 B2	1	2	3
Obradoiro	A6 A10 A12 B2 B1 B3 B5 B7 C1 C3 C5 C7 C8	18	36	54
Proba obxectiva	A4 B2	2	8	10
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición, feita polos docentes, dos conceptos básicos necesarios para que os estudantes poidan buscar solución aos problemas contables tratados no programa.
Discusión dirixida	Preparación dos temas formulados polo profesorado da materia e participación na discusión dos mesmos na aula.
Proba de resposta múltiple	Durante o curso realizarase una proba tipo test sen previo aviso.
Obradoiro	Traballo individual e en grupo, guiado polo profesorado da materia, para a resolución, presentación e discusión de exercicios e casos prácticos.
Proba obxectiva	Exame final sobre aspectos teóricos e prácticos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida Proba de resposta múltiple Obradoiro	Os problemas contables propostos para a súa resolución na aula teñen por obxecto afianzar a comprensión dos conceptos e da técnica contable. Para isto, estudante será guiado polo docente de xeito que poda chegar á solución ou solucións dos problemas que se lle propoñen. Adicionalmente, por medio das tutorías, o profesorado da materia guiará a preparación das cuestións propostas para discutir na aula e a resolución das tarefas deseñadas para realizar fora da aula. Por último, as tutorías en grupo (4 horas ó longo do cuadrimestre) destinaranse a discutir casos prácticos que pola súa complexidade ou variedade de solucións posibles requiren un maior grado de atención personalizada. Os grupos dividiranse en dous (15 alumnos aprox.) para as tutorías en grupo. O profesorado da materia tratará de fixar as horas para as mesmas, se hai dispoñibilidade de aulas, na franxa horaria inmediatamente anterior ou posterior a aquela na que o grupo teña asignada a súa docencia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A4 B2	A fin de curso, no día e hora fixados polo centro, realizarase un exame dos contidos teóricos e prácticos.	40
Proba de resposta múltiple	A4 B2	Durante o curso realizarase unha proba tipo test. O estudante que, por calquera razón, non realice a proba terá a cualificación de cero na mesma.	10
Obradoiro	A6 A10 A12 B2 B1 B3 B5 B7 C1 C3 C5 C7 C8	Valorarase, a través de presentacións orais ou pequenas probas escritas individuais realizadas na aula, a aprendizaxe fora da aula baseada na resolución dos exercicios e casos prácticos propostos polo profesorado da materia.	50

Observacións avaliación

A metodoloxía proposta

persigue dous obxectivos básicos: i) incentivar ao alumnado para que traballe de xeito continuado ao longo do curso e ii) fomentar a autonomía do estudante no proceso de aprendizaxe. Con este fin, ao estudante pídeselle que:

a) Prepare,

individualmente ou en grupo, as cuestións e exercicios propostas polo profesorado da materia para a súa discusión na aula. Valórase, tanto o rigor nos

argumentos utilizados, consecuencia da súa preparación previa, como a habilidade para presentar e defender o seu punto de vista fronte ao dos seus compañeiros. Por esta vía o estudante pode compensar con ata 1 punto a cualificación total obtida coa avaliación continua (obradoiro e proba de resposta múltiple), sen superar o máximo que corresponde a esta avaliación (6 puntos).b) Semanalmente

realice os exercicios e casos prácticos propostos polo profesorado da materia.

Recoméndase o traballo en equipo para discutir as posibles solucións. Ao inicio dunha das dúas sesións de cada semana o docente presentará aos estudantes un pequeno exercicio, similar aos propostos para realizar fora da aula, que cada estudante deberá resolver de xeito individual no tempo marcado polo docente. Estes exercicios recolléranse e de todos eles valoráranse catro, elixidos

aleatoriamente ao rematar o cuadrimestre. A valoración destes exercicios suporá

o 40% de cualificación final. c) Prepare, en grupo e seguindo as indicacións do

profesorado da materia, un caso práctico para ser presentado na aula na data marcada polo profesorado da materia. Valorárase a dificultade do caso práctico elixido, o rigor na súa

resolución e a súa presentación e defensa na aula. A valoración deste caso

práctico representará o 10% da cualificación final. En canto ao exame final

e á cualificación na acta, lémbrense os seguintes acordos da Comisión

Permanente da Facultade de Economía e Empresa do 6 de xullo de 2011: Cualificación de non presentado.

Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con

independencia da cualificación acadada. Condicións

de realización do exame final.

Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a

comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información. Avaliación

da oportunidade de xullo. Esta debe

realizarse cos mesmos criterios que os utilizados, no seu caso, na avaliación

do primeiro ou do segundo cuadrimestre.

Por último, no caso de que
ao estudante se lle conceda unha oportunidade de "avaliación adiantada",
e só nese caso, realizarase unha proba mixta encamiñada a
avaliar todas as competencias e contidos propios da materia. A valoración desta proba
mixta representará o 100% da cualificación na acta.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Muñoz Merchante, Ángel (2008). Fundamentos de Contabilidad. Ramón Areces
- Larrán Jorge, Manuel (Coord.) (2009). Fundamentos de Contabilidad Financiera. Pirámide
- Solà Tey, Magda y Vilardell Riera, Inmaculada (2009). Introducción a la Contabilidad General. McGraw Hill

Bibliografía complementaria

- Horngren, C.T.; Harrison, W.T y Bamber, L. S. (2003). Contabilidad. Pearson

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das Operacións Financeiras/611G01004

Economía da Empresa: Dirección e Organización/611G01008

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías